

Oponentní posudek diplomové práce: Urbanistická studie „Textilana v barvě“

diplomantka: Věra Palánová, FUA TUL, 2013/14

vedoucí práce: doc. Ing. arch. Akad. arch. Jiří Klokočka

konzultantka: Mgr. A. Zdena Zedníčková Ph. D.

Zadáním diplomové práce byl návrh prostorového a funkčního konceptu urbanizace území bývalého státního podniku Textilana v Liberci. Jedná se o rozsáhlé území nevyužívaného brownfieldu s náletovou zelení a třemi dochovanými budovami, protnutého významnou trasou tramvajové linky, která spojuje Liberec s Jabloncem nad Nisou. Diplomantka zahájila své uvažování o možném funkčním využití daného území rozбором historického vývoje města a daného území, včetně jejich silných a slabých stránek. Území bývalé Textilany ohodnotila jako specifické svou slavnou historií, blízkostí centra, topografií, zelenou skalnatou lemující hranicí, okolní panelovou zástavbou a protékajícím potokem. Za výrazný negativ území považuje jeho údolní polohu, nedostatek oslunění a nepropojenost území se zbytkem města.

Koncept urbanizace území vychází ze tří pocitových abstraktních záznamů lokality, které diplomantka nazvala: schéma – bariéry, schéma – rytmus a schéma – cesta zážitků. Tato schémata jsou vysoce osobitým, kvalitním a působivým zjednodušením komplexní až chaotické a mnohvrstevnaté problematiky území na tři základní pilíře, na kterých je projekt následně vystavěn, přičemž zachovává a posiluje všechny silné stránky zadaného území a velmi zdařile kompenzuje slabé: úspěšně posiluje blízkost centra, rozbíjí dominantní siluetu panelových domů na kopci, kompenzuje zastíněnou polohu lokality, posiluje městotvorný potenciál tramvaje, odstraňuje bariéry, propojuje lokalitu s okolní obytnou zástavbou, rozšiřuje přehradu o nový rekreační prvek, odhaluje protékající potok a provazuje a doplňuje zelený systém města.

Nejvhodnější způsob zastavění lokality diplomantka následně hledá prostřednictvím čtyř zdokumentovaných variant, přičemž výsledný návrh je jejich kompilací. Diplomantka nazývá zvolený princip zastavění „hřeben-hřeben-věž“, kdy první z hřebenů je horizontální, druhý vertikální, na který navazují pravidelně rozmístěné „kostičky“ věžových domů nejrůznějšího funkčního využití. Tyto postupně rostou do výšky, kulminují a poté se směrem do zeleně snižují a rozvolňují. Současně svou hmotou vymezují množství veřejných, poloveřejných a soukromých prostranství, zpevněných a nezpevněných, od prostorů uličních, přes meziblokové, vnitroblokové, až po prostory dvou náměstí různých tvarů a velikostí. Celek doplňuje „tekoucí“ veřejný prostor nového parku s přírodní hranou skalnatého svahu. Nový park spolu s nově navrženým rekreačním využitím Josefinina údolí úspěšně propojuje s rekreačním územím Harcova a Králova háje do systému celoměstské zeleně. Za zmínku stojí též vhodně navržená koncepce multimodální dopravy, která omezuje automobilový provoz ve prospěch tramvajové, pěší a cyklistické.

Lze konstatovat, že předložená diplomová práce prokazuje hlubokou znalost současné architektonické a urbanistické problematiky a úspěšně urbanizuje dosud opuštěné a održené území brownfieldu Textilany. Přestože návrh vypadá na první pohled poněkud formální, schématický a monotónní, nabízí prostory, prostředí a využití velmi různorodé. Jednoduchost konceptu a realizace, dokumentovaná schémata etapizace výstavby, je developersky a ekonomicky efektivní a dává novému území jasný řád, který však je v měřítku jednotlivých prostorů, jejich povrchů i funkčních využití rozvinutý v barvitou a spontánní rozmanitost, jakou se vyznačují úspěšné, kvalitní a dlouhodobě udržitelné části měst.

Hodnotím projekt Věry Palánové známkou 1 – výborně a nemám doplňující otázky.

V Praze dne 30.1.2014

doc. Ing. arch. Irena Fialová